

دانشگاه با کارخانه تولید مدرک؟

وقتی دانش افزایی فراموش می شود

[داوود پنهانی]

گرایش به حضور در دانشگاه و افزایش علاقه به آن از اواخر دهه ۶۰ به دنبال پایان یافتن جنگ جهانی دوم در میان جوانان کشور گسترش یافت. چنین بود که خیلی غلبه علاقه مندان به حضور در دانشگاه با شدت و شدت بی سبکی به تلاش های خود حضور در دانشگاه را به مثابه سبکی برتاب به سوی آینده در نظر گرفتند. این اقدام عمومی به سمت حضور در دانشگاه تا آنجا رسید که بعضی به برنامه آموزشی و به تبع به برنامه مدیریتی جامعه نهاد. با این حال به مرور زمان این موضوع آفت هایی نیز به دنبال داشت. عمیق ترین و جدی ترین مشکلی که در این زمینه رخ داد و تأثیرات خود را بر جامعه عیان کرد، گرایش منحوظ به مدرک گرایی در میان جوانان بود. افزایش تعداد مراکز آموزش عالی و امکان جذب تعداد بیشتری از جوانان در این مراکز گرایش به مدرک گرایی را هم تشدید کرد. اینجا بود که حضور در دانشگاه برای همه ای نه به مثله کسب دانش حیاتی به کتتها که معنای انسانی برای کسب مشروعیت در حیات اجتماعی معنا پیدا کرد. به اعتقاد کارشناسان آن عده که با چنین معنایی در دانشگاه حضور پیدا می کردند، آموزش عالی را کلیدی برای استفاده از موفقیتهای بهتر اجتماعی در نظر گرفته. در نتیجه چندان که باید و شاید یادگیری علم و دانش توجه نشان نمی دادند. این گرایش منحوظ به مدرک گرایی در میان جوانان و علاقه مندان به حضور در دانشگاه وجود داشت. نظام آموزشی ما در کشور با تمرکز امکانات بسیار برای افراد واجد مدرک و تفاوت این امکانات برای آن عده که در چنین موقعیتی جای برخوردار نبودند، شد تا حیات اجتماعی شکلی قلبی به خود بگیرد. به این معنا که عملاً آن دسته از جوانان که امکان حضور در دانشگاه را به هر دلیل از دست می دادند در حیات اجتماعی آنگونه که باید و شاید جدی گرفته نمی شدند. توزیع امکانات و منابع برای زندگی نیز به نفع مساحتیان مدرک بود تا علاوه بر دانشگاه و کسب مدرک که به معنای شایستگی اجتماعی بالا تر و بهره رسانی از امکانات اجتماعی بیشتر خلاصه بود. آنگونه بود که کسب مدرک بلافاصله در میان کارمندان و سایر اقشار اجتماعی گسترش یافت. دانشگاه برای این عده به کارخانه مدرک سازی تبدیل شد تا از رهگذر حضور در آن وضعیت مالی و اجتماعی خود را بهبود ببخشند. کسب مدرک برای آنان که استفاده از امکانات آن عیارین و از خوش داشتن آنچنان بالا گرفت که عده ای با کسب چندین مدرک ریز درشت، رفتارهای

خاصی نیز در این زمینه بروز داده و عملاً اشتیاق به کسب مدرک صرف را جایگزین نوع علاقه دیگری کرده تا از این طریق تفاوت خود با دیگران را به نمایش بگذارند.

مخرب و نابرابر نظام آموزشی کشور بر جا خواهد نهاد که کمترین تأثیر منفی آن برود افرادی فاقد مهارت به بدنه اجرایی کشور در آینده خواهد بود. چنین افرادی در دانش مربوطه آنچنان که باید و شاید به توفیت علمی خود فکر نکرده و از رهگذر مطالعه جزوات دانشگاهی به آسانی در رشته مربوطه موفق شده و از دانشگاه فارغ التحصیل شده اند. با درک چنین وضعیتی است که اکنون مسئولان اجرایی کشور در تلاش برای تدوین برنامه ای به سر هستند که کسب مهارت را جایگزین مدرک گرایی کنند. قانون مدیریت خدمات کشوری که هنوز در دست بررسی است، یکی از این برنامه هاست. دکتر محمدرضا باقر بهرمان رئیس کمیسیون مشترک رسیدگی به طرح خدمات کشوری در توضیح فصل هشتم این قانون که انتصاب و ارتقای شغلی است، می گوید: «قانونگذار در انگار مناسبی برای ارتقای شغلی در نظر گرفته که بر اساس آن کارمندان باید با رعایت شرایط تحصیلی و تجربی لازم و پس از احراز شایستگی و عملکرد موفق در مشاغل قبلی آنان صورت گیرد. در ماه ۵۴، فصل قانون خدمات مدیریت کشوری آمده است که ۸۵ درصد مدیران هر دستگاه اجرایی باید از نیروهای داخلی آن دستگاه باشند و ۱۵ درصد شناور اختیار کنند که البته فردی که از خارج دستگاه به عنوان مدیر انتخاب می شود باید رشته تحصیلی و تجربه به از در زمینه مدیریت داشته باشد و بدون دارا بودن چنین این میهم، نمی تواند انتخاب شود.»

دکتر لطف الله فروزنده قائم مقام مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی نیز در مورد فصل هشتم قانون خدمات مدیریت کشوری می گوید: «آموزش های پیش بینی شده در فرم ۹۹ و ۹۸ و ۶۰ فصل آموزش های هفدهم دیده بود. در حال حاضر صرفاً فردی که در مدرک هستند و حقوق آنان نیز بر حسب محاسبه می شود در حال که در قانون مدیریت خدمات کشوری تلاش شده تا آموزش ها جهت شغل و در راستای توانایی افراد برای انجام وظایف شغل باشد. طبق این قانون افرادی که از منابع سیستم برای اخذ مدرک استفاده می کنند، هرگز نباید توانمند از امکانات دستگاه برای اخذ مدرک در جهت منافع خود استفاده کنند. «وی می افزاید: «در قانون مدیریت خدمات کشوری، مهارت جایگزین مدرک می شود و صرفاً فردی که مدرک دارد اما این شایستگی برخوردار نیست، به پست مدیریت نمی رسد. تعریف از تخصص در فصل نهم قانون مدیریت خدمات کشوری هم مهارت، هم استعداد و ذوق و شایستگی هم در دراز مدت است که این امر توشیحی در جهت مدنظر قرار دادن شایستگی افراد به جای مدرک صرف است.» وی در ادامه از جمله مستاندهای فصل های ۷، ۶، ۸ و ۹ قانون مدیریت خدمات کشوری و به نظر گرفتن شایستگی سالیانه و معنای واقعی از کسب و کارگری مدیران اشاره کرده می گوید: «در بررسی این قانون در سیستم آردی می بینیم که در این زمینه کمترین کارکنان می توانند مرحله ارتقای شغلی را تصور کنند و فشار بر رشد همگان وجود داشته باشد.»

اجتماعی آنها را در یک رده قرار نمی دهد. دکتر سعید عزیز، کارشناس مسائل اجتماعی درباره افزایش تب مدرک گرایی در جامعه و تأثیرات آن چنین می گوید: «وقتی کسب مدرک در یک جامعه به ارزش افزوده امتیازات اجتماعی ناشی از داشتن مدرک به سمت آن رو می آید. تأثیر این حضور همگانی را می توان از چند زاویه بررسی کرد: از یک سو حضور افراد منجر به اشتیاق بازار کار در برخی رشته ها شده، در نتیجه ما می بینیم که تعداد زیاد فارغ التحصیل در رشته های اشباع شده نتیجه ای از بیکاری برای آنها به دنبال ندارد. از سوی دیگر به خاطر حضور بخش عمده ای از نیروی فعال جامعه یک سری از مشاغل خدماتی و مهارتی در جامعه تعطیل می شود چون تقاضای نیروی کار برای انجام آن مشاغل در حد یابتنی است. به عنوان مثال کارشناسان در این علت که فرزندانش به دانشگاه رفته و حاضر نیستند به جمع سنتی پدر خود باز گردند، بساط شغل خود را جمع کرده و با ورود به سن و سال پیری عملاً سر را در کنار خود نمی بینند. از آن طرف همین فرزندان دانشگاه رفته حاضرند بیکار باشند ولی کشاورزی نکنند. این حالی است که در صورت برنامه ریزی درست همین می توانستند بیکار کردن ادوات کشاورزی خود عملاً از امکانات شغلی مناسب هم برخوردار باشند.»

این استاد دانشگاه ادامه می دهد: «مدرک گرایی مهارت را در جامعه از بین برده و دانش و تخصص را به حاشیه می فرستد. الان در همین حوزه علوم انسانی ما شاهد این اتفاق ناگوار هستیم. افرادی هستند که مثلاً در رشته های فلسفه یا علوم اجتماعی مدرک گرفته اما دانش چندانی در این حوزه ها ندارند. این افراد در برخی موارد با تلاش موقتی حتی توانسته اند مدارک بالاتر را هم کسب کنند و در مواردی تنها به خاطر داشتن مدرک صاحب کرسی دانشگاهی هم بشوند. اما وقتی پای صحبت چنین افرادی بنشینید به راحتی می توانید ضعف ضعف علمی او شوید. این ضعف علمی در نظر من ضعف بنیادین است که کند که چنین افرادی نتیجه برنامه ریزی های آن به شمار می آید. چنین سیستمی به جای آموزش مهارت، دانش و تخصص تنها کسب مدرک تکیه کرده تا عملاً دانشگاه را به یک دبیرستان بزرگتر تبدیل کند.»

● **مدرک گرایی به مثابه یک معضل**
گسترش علاقه به حضور در دانشگاه یک نکته است و رفتن به این محیط تنها و تنها برای کسب یک مدرک نیز نکته دیگری است. آن که دانشگاه را قضایی برای کسب علم و دانش و جایی برای یادگیری یک تخصص در نظر می گیرد، با شخصی که از این محیط یک تلقی ابزاری داشته فرقی می کند. در نگاه ابزاری کسب مدرک به تنها علت حضور در محیط آموزشی تبدیل شده و نتیجه پیروی با کسب مهارت به حاشیه رانده می شود. شاید این روش که «محمد چهیمی» وزیر کار و امور اجتماعی نیز از باره به گلایه می گوید: «باید به جای مدرک گرایی به مهارت گرایی توجه بیشتری کنیم و به مهارت مشکلات موجود در مشاغل را رفع کنیم. یکی از مشکلات این است که اشتیاق بیش از اندازه به مدرک گرایی و گرفتن مدرک دانشگاهی بدون پشتوانه مدیریتی وجود دارد. هم اکنون در جامعه ما همه تلاش دانش آموزان این است که از سد محکم کنکور رد شوند و در هر رشته ای که توانستند پس از قبولی مدرک مربوطه را دریافت کنند که این کار بدون توجه به کاربرد رشته مربوطه و نیاز جامعه و بازار کار به این رشته می شود.»

وی در ادامه می افزاید: «به عنوان مثال مدتی پیش از آمار یکی از وزارتخانه های کشور نموداری مشاهده شد که نشان می داد در مدت دو سال پیش از دو برابر ظرفیت موجود، دانشجو در یک رشته خاص آموزش داده بود. یعنی هر چند جامعه ما سالانه کمتر از ۴ هزار نفر برای آن رشته نیروی کار نیاز داشت اما ۱۳ هزار و ۸۰۰ نفر در این رشته آموزش دیده بودند.»

این بخشی از مشکلاتی است که در نتیجه گرایش صرف به مدرک گرایی در جامعه ایجاد می شود. بررسی دیگر از مشکلات نیز به تغییر خلعت های اجتماعی مربوط است که در نتیجه آن جامعه ناگوار افراد صاحب مدرک و بدون مدرک را از هم متمایز کرده و شأن

بک جدول با دو شرح ۳۷۲۸

جدول روزنامه ایران دارای دو شرح معادلی و ویژه است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرحها را با ممداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

جدول عددی

۱- از شخصیت های برجسته
۲- نقاشی قهوه خانه ای که چند
۳- آثار زندگینامه وی نیز منتشر شده است.
۴- صاحب و مالک روستا بود-
۵- آرام نامید- در کتابخانه ۴ هزار
۶- قوه حافظه - فکر و سگال-
۷- کیف سفر
۸- پیوستن - جای مطمئن و بدون خطر-
۹- شده از جنس فلز مایر
۱۰- از علامت نگارش- ستاره-
۱۱- ناسپاسی- دلباخته و شیشه- به دنیا آمدن
۱۲- جشن ها- صندوق حمل
۱۳- مرده- نقصان و آسیب
۱۴- قسمت گذشت- حیوان- از هفت سین ها
۱۵- در دوره رنج- اجیر- بسته شده
۱۶- کوشا- پندهنده- زشت و مهیب
۱۷- حرف انتخاب - کندن و دور ریختن گیاه های هرز از کشتزار- و سیله رگ زنی
۱۸- پارچه فروش - کلمه شگفتی- گندم از آسیاب برگشته- مکان
۱۹- تقاله عمل- مثل و شبیه- اکنون
۲۰- میوه کال- شرم گرمادهنده فصل زمستان
۲۱- شاگرد میرعماد و از استادان خط نستعلیق که در شهر اهگر در گذشت

عمودی:

۱- داروغه دیوانخانه در قدیم- بازداشت
۲- ناروا، ضدحلال- کاری پرکار- درها
۳- زنبیل- عبد تولد مسیح- سنگی شفاف و قیمتی
۴- غذای ظهر- عزیز عرب- صوت و آهنگ - مخفف ساو
۵- ماهیه حیات- زمان و عهد دادن- امر خارق العاده که دیگران از آوردن مثل آن عاجز باشند
۶- درس نوبسندی- مقال کلی- خزنه گزیده
۷- آسیاب خانه- عددی دورقمی- دلجوئی، ناوختن ابزار موسیقی
۸- مرغابی- ترغیب درجه نظامیان و سلب آن به موجب... است - منسوب و مربوط به هنر
۹- قصد کردن- سرمای سخت و باد شدید- پارچه کلفت که از ایربشم یا کرک درست کنند
۱۰- زاگانه نیما- آتش
۱۱- فرشته مغضوب- روز رستاخیز- حرف ناداری
۱۲- طلا- تالار بزرگ- جاشنی سلاطین- درهم قاطی
۱۳- خوتبر و پیتر- کسی که پیشه اش خرید و فروش حیوانات اهلی است- حرف عصا!
۱۴- برهان ها و دلیل ها- شکردها- روان و رایج
۱۵- پرده دریدن- مصالحه مواضع
۱۶- به وسیله اشعه مجهول- مواضع تشعشع

فقط:

۱- از آثار کتشی دونای شاعره عاشق پیشه شایسته
۲- بخت- جمع آوری شده و گرد آمده- بسیار درخشنده
۳- آن قسمت از ماده که در آب حل نشود- پاتخت ترکیه- خیمه
۴- نشانه بیماری- سقف خیز- سپوند نسبت- ساز و برگ جنگ
۵- نوعی از بلور کبود رنگ- مرد جوان- پلر
۶- بیماری حاد همه گیر
۷- آسیاب- نریمان- چیز کلی و بسیار
۸- وضعیت خطرناک و دشوار- معیشت و آب و سیب ها- نمونه درخشش و زیبایی-

بک جدول دو شرح ۳۷۲۸

جدول ویژه شماره ۳۷۸۱

جدول ویژه شماره ۳۷۸۱

۱- نامتو و کامتر - دیگ مسی دهان گشاد - سخت و محکم
۲- جمع جن - وزن و آهنگ - شهر شمالی
۳- تصدیق آلمانی - نوعی پارچه ایربشمی - سود و دخل
۴- سه ماه از خورشیدی ایرانی - نمدار - بازداشتن - مخفف اهره
۵- ظلم - وسیله نقلیه قدیمی - خانه زنبور عمل
۶- مناسب تر - اسب کوزه و پیرای و دم تندرو - خرابال و الک
۷- داستان کوتاه معروف فوق العاده رماتیک جان کالزورنی نویسنده انگلیسی
عمودی:
۱- پرتو نگاری متصل - هر یک از ادوات موسیقی که به نحوی نواخته شود
۲- رویند - سیبل - شست و شوی بدن در آب سرد
۳- خشک و سفت - وسیله ای برای آرمین جهت وزش هوا - برابر در قدر و مرتبه
۴- علاقه و پیوند - سفید - سوا و متصل - یال
۵- راه - خرگوش - خطمی کوچک
۶- نیرومتر - دیرنشین - برگ برنده
۷- آرمش قلب - زردوزی شده - نابود شده - شاهی در استان همدان - ردیف و قطار
۸- اسباب اضافه برای ماشین ها - شهری در استان همدان - اطراف - شهری در استان فارس - مظهر استواری
۹- کاره ها و اطراف - شهری در استان فارس - مظهر استواری
۱۰- نانچیب و مهیب - عامه مردم - نوعی پارچه نفیس
۱۱- حوض - بنابه و نهاری - نسوم
۱۲- خزنین مار - گراز - عدد دو رقمی - تکونسار وارون
۱۳- امر به ارستن - مثل و شبیه - پاییز
۱۴- بی موع - همدست - شکر خاد و دادا
۱۵- گریبان - گل تاج خروس

زبان مخفی

[رضوان روح بخش]

زبان اساسی ترین ابزار ارتباط بشری است. اغلب جوانان در هنگام صحبت کردن از واژه هایی استفاده می کنند که یا در زبان رسمی وجود ندارد و اگر وجود دارد دچار تغییرات فراوانی شده است. به گفته صاحب نظران می توان این زبان را زبان مخفی نامید گرچه اصطلاحات این زبان به وسیله جوانان ابداع می شود اما پس از مدتی افسار دیگر هم از آن استفاده می کنند. البته نمی توان گفت که زبان مخفی فقط خاص جوانان است. گروه ها و جمع های مختلف ممکن است به قصد پنهان کردن مقاصد و منظورها و اسرار و افکار خود از آن استفاده کنند. البته امروزه این اصطلاحات بیشتر در محافل و مجامع جوانان، میهمانی ها و دبیرستان و دانشگاه رد و بدل می شود.

هدف از کاربرد این اصطلاحات می تواند پوشیده سخن گفتن و رمز جرف زدن، شدت بخشیدن به مفهوم مورد نظر، احراز نوعی هویت اجتماعی مثلا برای جوانان و نیز نوعی ادعای معلومات داشتن و قدرت سخنوری و... باشد. در پیشینه تاریخی فرهنگ هر مردم ما ردیابی از چنین زبانی به چشم می خورد. زبانی که به زبان زنگاری می گفته اند نوعی زبان مخفی و رمزی در میان عده ای خاص بوده است. برای نخستین بار سازمان و راهزنان و افرادی که رفتار خلاف قانون داشته اند این زبان را پدید آورده اند و پس از آن نیز افرادی که خلاف هنجارهای جامعه رفتار می کردند برای پنهان داشتن مقاصد خود چنین کارهایی را می کردند. امروزه این زبان مخفی را می توان به ۳ شکل یافت: ۱- تشریفات زبانی از الفاظی که در بین اقشاری

بک فرصت استثنایی

با ۶۰ و ۳۰ میلیون

صاحب کارخانه کوچک، متوسط و بزرگ در شیر خودتان شوید

۰۲۱-۰۶۷۹۳۳۳-۲۲۰۶۰۵۱

مرکز کار آفرینی دانشگاه تهران برگزار می کند

عهارتهای توسعه کسب و کار موفق

بهار ۱۳۹۱

مستشاران ارشد و مشاوران ارشد در زمینه های مختلف
استاد گروه های دانشگاه تهران و مرکز کار آفرینی دانشگاه تهران

محل برگزاری: تهران، خیابان ولیعصر، پلاک ۱۲۲، طبقه ۱۰

www.darreh.com

۰۲۱-۲۲۰۶۰۵۱-۰۶۷۹۳۳۳

اناره گل لوفاف و امور خیریه به استادن تهران در نظر دارند پس امین دوره مسابقات حفظ قران و قرئیل فارسی کریم را در دو مقطع زیر ۱۶ سال و بزرگسالان ویژه خواهران و برادران در قلمبه شهرستانهای تابعه برگزار نمایند. دینتوسیله تا عموم علاقمندان به علوم قرآنی دعوت به عمل می آید جهت ثبت نام حداکثر تا مورخ ۱۳۹۱/۰۹/۰۶. ایرات تابعه این اناره به گل مراجعه نمایند.

جهت اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۰۲۱-۰۹۲۳۰۰۳۲ تماس فرمایید.

اناره گل لوفاف و امور خیریه استادن تهران